

Mirosław Skarżyński¹
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

GEORGE CYRUS THORPE – „Czysta logistyka”

George Cyrus Thorpe

Kariera pułkownika G. C. Thorpe'a

George Cyrus Thorpe urodził się w 1875 roku. Karierę oficera piechoty morskiej rozpoczął w stopniu podporucznika podczas wojny amerykańsko - hiszpańskiej. W działaniach bojowych na Filipinach, wykazał się męstwem i awansował 8 kwietnia 1899 roku na stopień porucznika. Niestety został ranny w stopę i zaczął poważnie chorować. 23 lipca 1900 roku otrzymał awans na stopień kapitana. W kolejnych latach, Thorpe służył w Indiach Zachodnich, na Kubie i w strefie Kanału Panamskiego, we Flotach Atlantyku i Pacyfiku, Portsmouth, New Hampshire. Ukończył studia w Wyższej Szkole Morskiej Sztuki Wojennej, Akademii Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych i Wyższej Szkole Sztabu Generalnego. Ponadto studiował psychologię i prawo międzynarodowe na Uniwersytecie Browna i Nowojorskim, uzyskując licencjat z prawa oraz licencjat i magisterium z nauk humanistycznych. W latach 1917 - 1919, Thorpe stacjonował w Santo Domingo. Dowodząc pułkiem, opracował model kształcenia kadr na potrzeby sił zbrojnych, który przedłożył Sekretarzowi Marynarki Wojennej. Niestety jego propozycja spotkała się z nikłym zainteresowaniem, gdyż trwała pierwsza wojna światowa. Później był szefem sztabu brygady, a następnie komendantem Gwardii Narodowej Dominikany. Jako pułkownik z doskonałą opinią mógł liczyć na kolejny awans. Jednak zły stan zdrowia uczynił go niezdolnym do dalszej służby wojskowej, dlatego w 1923 roku odszedł z armii. Thorpe pracował także w sądownictwie w Massachusetts i New Hampshire. W ostatnich latach życia opublikował kilka artykułów, jednak nie dotyczyły one wojskowości. Zmarł w 1936 roku.²

Logistyka w ujęciu G. C. Thorpe'a

Od grudnia 1914 roku Thorpe studiował, a następnie pracował w Wyższej Szkole Morskiej Sztuki Wojennej w Newport, gdzie miał możliwość naukowego rozpatrywania różnych zagadnień z zakresu historii wojen, sztuki wojennej i logistyki. Szybko odkrył, że problematyka logistyki jest traktowana z reguły pobieżnie w opracowaniach dotyczących wojskowości. Odnotował, że „wojskowi prawie nic nie wiedzą na temat logistyki”³. Konstatacje te skłoniły go do napisania pracy *Czysta logistyka: Nauka przygotowania wojny*, którą ukończył w lecie 1916 roku. Opublikowano ją rok później⁴.

W swojej pracy, Thorpe rozpatruje między innymi definicję logistyki, problemy logistyczne kampanii rosyjskiej Napoleona i działań generała Shermana podczas wojny secesyjnej, organizację logistyki w armii niemieckiej i amerykańskiej oraz uwarunkowania logistyczne produkcji zbrojeniowej w czasie pokoju i wojny, a także problematykę kształcenia kadr logistycznych na potrzeby armii⁵.

Thorpe wyróżnił dwa rodzaje logistyki: czystą i stosowaną. Czysta logistyka obejmuje zakres funkcji i organizację logistyki w nauce wojennej. Logistyka stosowana bazuje na dorobku czystej logistyki, zajmuje się przygotowaniem do wojny i zapewnieniem możliwości jej prowadzenia. Obejmuje problematykę funkcjonowania logistyki, a także dostaw, transportu, finansów, produkcji amunicji, budowy statków itd.

Twierdził, że nowoczesne wojny są uwarunkowane „metodami biznesowymi”. Związane są z produkcją przemysłową, gdyż przemysł dostarcza środki walki. Sprawność realizacji zadań produkcyjnych to prawie wyłączna domena logistyki. Skonsolidowanie produkcji przemysłowej pozwala wytwarzać standardowe wyroby oszczędniej, niż gdy jest ono rozproszone, bowiem ujednoczona technika i technologia produkcji pozwala obniżyć ogólne koszty. Logistycy są zainteresowani udziałem w projektowaniu uzbrojenia i sprzętu wojskowego, gdyż duża część zadań związanych z przygotowaniem jego produkcji a następnie użytkowaniem jest przez nich realizowana.

Według Thorpe'a, dużą rolę w podniesieniu efektywności działań logistycznych odgrywa ich właściwa koordynacja. W działaniach logistycznych należy uwzględnić ekonomiczność. Sprawność zaś wynika z posiadania odpowiedniej wiedzy niezbędnej do wykonania wyznaczonych zadań. Do sprawnego działania przygotowuje właściwie zorganizowane kształcenie, ale w jak najwyższym stopniu upraktycznione. Ilość i jakość wiedzy musi być dostosowana do zadań wykonywanych przez daną osobę funkcyjną⁶.

Praca Thorpe'a dotyczy głównie logistyki militarnej⁷. Jednak Thorpe poświęcił także część swoich rozważań logistyce gospodarczej. Szczególnie ważne w opracowaniu Thorpe'a jest wyodrębnienie sfery teoretycznej i praktycznej logistyki. Na uwagę zasługują również jego rozważania nad efektywnością, ekonomicznością i sprawnością działań logistycznych.

¹ Dr hab. M. Skarżyński jest pracownikiem Instytutu Zarządzania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu. Zdjęcie G.C.Thorpe'a (prawdopodobnie) – źródło: <http://www.history.navy.mil/photos/sh-usn/usnsh-t/acr10-o.htm>. (przyt. red.).

² G. C. Thorpe's, *Pure Logistics. The science of war preparation* with an Introduction by S. L. Falk, NDU Press, Washington 1986, s. XX-XXI, XXIV (*Officers of the Continental and U.S. Navy and Marine Corps, 1775-1900*, <http://www.history.navy.mil/books/callahan/reg-usmc.htm#T>).

³ G. C. Thorpe's, *Pure Logistics...*, Washington 1986, s.XX-XXII.

⁴ G. C. Thorpe, *Pure Logistics. The Science of War Preparation*, Kansas City 1917.

⁵ G. C. Thorpe's, *Pure Logistics...*, Washington 1986, s.1-101.

⁶ Tamże, s.4, 5, 42-43, 67, 72, 89, 91, 94.

⁷ Zob. W. Stankiewicz, *Logistyka. Z zagadnień gospodarki wojskowej państw NATO*, MON, Warszawa 1968, s.42, 44-48, 67, 313(K. Ficoń, *Logistyka operacyjna na przykładzie resortu obrony narodowej*, Bel Studio, Warszawa 2004, s.18-20.